

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

FAMÍLIA I ESCOLA

Coordinació: TAHULL FORT, JUAN ANTONIO

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	FAMÍLIA I ESCOLA			
Codi	100867			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Educació Infantil i Grau en Educació Primària	1	TRONCAL/BÀSICA	Presencial
	Doble titulació: Grau en Educació Primària i Grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport	1	TRONCAL/BÀSICA	Presencial
	Grau en Educació Primària	1	TRONCAL/BÀSICA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	1.8		4.2
	Nombre de grups	6		5
Coordinació	TAHULL FORT, JUAN ANTONIO			
Departament/s	PSICOLOGIA, SOCIOLOGIA I TREBALL SOCIAL			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	La docència serà PRESENCIAL. L'estudiantat cal que combini el treball autònom amb les classes presencials. S'espera doncs que s'adquireixin eines i hàbits relatius a adquirir autoresponsabilitat, autonomia en relació a l'adquisició de coneixements de la matèria.			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català i anglès (Grup Bilingüe)			
Distribució de crèdits	4,2 crèdits continguts conceptuals i teòrics 1,8 crèdits en forma de treball pràctic dins i fora l'aula			
	El treball de l'estudiant té dues vessants; el seguiment acurat de les classes presencials completant amb lectures, documents audiovisuals els continguts impartits a l'aula. Hi haurà també sessions pràctiques que es desenvoluparan per mitjà del treball col·laboratiu que consistiran en desenvolupar, analitzar casos pràctics i fer propostes raonades d'intervenció			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BERENT PALAU, ANNA	annaberentpalau@gmail.com	3	
ET TALYDY BAHIJ, ABDERRAFIE	abderrafie.ettalydy@udl.cat	3	
GARZÓN MORROS, ROSA MARIA	rosa.garzon@udl.cat	6	
GIL I GÓMEZ, SERGI TOMÁS	sergil.8.gomez@hotmail.com	3,9	
PALOMARES PÉREZ, ALBA	apalomares49@gmail.com	3,9	
PRIEGO OJEDA, MARIA	maria.priego@udl.cat	3	
SUBARROCA BULLICH, SANDRA	sandra.subarroca@udl.cat	6	
TAHULL FORT, JUAN ANTONIO	joan.tahull@udl.cat	3	

Objectius acadèmics de l'assignatura

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Comprendre com qualsevol noció vinculada a la "família" i "l'escola" formen part d'un constructe social i cultural.
2. Analitzar els canvis i transformacions actuals que incideixen en les famílies, des d'un punt de vista dinàmic, susceptible de transformació i caracteritzat per determinants socials i econòmics.
3. Aprendre a incorporar la perspectiva de gènere en les anàlisis de la realitat social, en especial en la família i en l'escola.
4. Desenvolupar instruments metodològics d'anàlisi i intervenció socials, tenint en compte el paper "actiu" i

"apoderament" de les famílies en la seva participació en l'àmbit escolar.

5. Ésser capaços de dissenyar programes o projectes adreçats a millorar la relació família-escola.

6. Identificar quin és el paper de la figura docent o educadora en relació a la detecció de conflictes, problemàtiques familiars que incideixen en el rendiment acadèmic i en l'estabilitat emocional dels infants.

Competències

Competències bàsiques

Els resultats de l'aprenentatge es fan palesos en el desenvolupament pràctic de les competències.

L'alumnat ha de saber:

CB1. Posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi- l'Educació- , que parteix de la base de la base de l'educació secundària general, i es sol trobar en un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de la vanguardia del seu camp d'estudi.

CB3: Reunir i interpretar dades rellevants per a emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Competències generals

CG1. Fomentar els valors democràtics, amb especial incidència en els de *tolerància, solidaritat, justícia i no violència i conèixer i valorar els Drets humans.*

CG2. Conèixer la realitat intercultural i desenvolupar actituds de respecte, tolerància i solidaritat envers els diferents grups socials i culturals.

CG3. Conèixer el dret a la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes, en particular mitjançant l'eliminació de la discriminació de la dona, sigui quina sigui la seva circumstància o condició, en qualsevol dels àmbits de la vida.

CG5. Desenvolupar la capacitat d'analitzar críticament i reflexionar sobre la necessitat d'eliminar tota forma de discriminació, directa o indirecta, en particular, la discriminació racial, la discriminació contra la dona, la derivada de la orientació sexual o la causada per una discapacitat.

Competències específiques

CE5: Dissenyar i regular espais d'aprenentatge en contextos de diversitat i que atenguin a la igualtat de gènere, a l'equitat i al respecte dels Drets Humans que conformen els valors de la formació ciutadana.

CE14: Reflexionar sobre les pràctiques d'aula per a innovar i millorar la tasca docent.

CE15: Adquirir hàbits i destreses per a l'aprenentatge autònom i cooperatiu i promoure'ls entre els estudiants.

CE17:Comprendre la funció, les possibilitats i els límits de l'educació en la societat actual i les competències fonamentals que afecten a les escoles d'Educació Primària i als seus professionals.

Competències transversals

CT1: Desenvolupar una adequada comprensió i expressió oral i escrita del català i del castellà.

CT4: Aplicar coneixements bàsics d'emprenedoria i dels entorns professionals.

CT5: Adquirir nocions essencials del pensament científic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

L'assignatura FAMÍLIA I ESCOLA pretèn fer un exercici de reflexivitat que permeti veure'ns, observar i captar, com interioritzem les transformacions socials i econòmiques, com "som construïts " en relació a l'espai escolar i institucions educatives i dins la nostra família, i com "ens construïm" com a potencials agents de canvi, i com a futures persones docents.

1. Continguts provinents de la *sociologia*:

T1. Relació entre escola i famílies. La implicació de les famílies en l'escola. Transformacions socials i noves formes de participació escolar per part de les famílies. Relació entre el suport familiar i l'èxit acadèmic.

T2. Radiografia de les transformacions familiars a les societats occidentals. Trets sociodemogràfics. Necessitats emergents actuals en les famílies: conciliació laboral i familiar, reforma horària, organització social de les cures.

T4. Vulnerabilitat social i econòmica familiars. Pluralitat cultural i diversitat familiar. Eines de comunicació intercultural família-escola

2. Continguts provinents de la *psico-pedagogia*:

T5. La família. Estructura familiar. Estils parentals. Canvis de models familiars fruits de l'evolució històrica.

T6. Intervenció psicològica amb les famílies. Anàlisi i diagnòstic familiar. Propostes d'intervenció.

T7. Característiques del tutor. Estratègies de l'acció tutorial amb les famílies. Accions i tipologies de tutories.

T8. Recursos de la institució escolar en coordinació amb altres agents educatius i socials. Les relacions centre educatiu- entorn sociocomunitari.

Eixos metodològics de l'assignatura

L'assignatura farà ús de metodologies actives diverses que potenciïn el treball en grup, cooperatiu i la comunicació.

L'alumnat aprendrà a fer ús de tècniques de recerca social tals com l'entrevista, el relat autobiogràfic, l'explotació de dades estadístiques, la interpretació i anàlisi d'estudis científics, etc.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

L'assignatura s'inicia a través de continguts referents a l'àmbit de la sociologia, des d'on s'analitzen els canvis i transformacions a nivell social, demogràfic i econòmic que afecten les famílies avui, i de forma paral·lela com es

transforma l'escola per a crear noves formes de corresponsabilitat amb les famílies. En segon lloc, des de la psicologia s'introdueixen eines d'anàlisi i d'intervenció socials entre professorat-famílies, amb l'objectiu d'abordar estratègies de millora i d'actuació conjunta entre família i escola.

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ:

L'assignatura consta de dues parts que cal aprovar independentment. Cal realitzar les tasques corresponents a cada part de l'assignatura per a superar-la.

Cada part puntua sobre 5 punts (Sociologia) + 5 punts (Psicologia). Es requerirà una nota mínima de 2,5 punts de cada part per a superar l'assignatura. Si una de les dues parts queda suspesa, se suspèn tota l'assignatura.

L'assignatura constarà d'un mínim de tres evidències que seran tant de caràcter individual com grupal.

La qualificació final es lliurarà conjuntament en acabar el quadrimestre.

AVALUACIÓ CONTÍNUA:

L'assignatura consta d'uns continguts teòrics claus que s'avaluaran mitjançant PROVA ESCRITA, EXAMEN O TREBALL. En cada modalitat de grau s'establirà el nombre d'evidències, essent un mínim de tres per a superar l'assignatura. El pes de cada evidència sobre la nota final s'exposarà el primer dia de classe en que es presenta l'assignatura. Totes les evidències presentades que tinguin un pes superior al 30% de la nota final, tenen dret a ser recuperades.

AVALUACIÓ ALTERNATIVA:

Segons la normativa vigent en matèria d'avaluació, la UdL preveu la possibilitat que una assignatura o una matèria pugui optar per models d'avaluació diferents a la contínua, en els quals un examen o un treball de curs, segons els casos, pugui arribar a representar fins al 85% de la nota final. Per tal de facilitar a l'estudiant poder compaginar l'estudi amb el desenvolupament d'activitats laborals –fet que la naturalesa de l'avaluació contínua fa difícil–, l'estudiant que ho desitgi tindrà dret a renunciar a l'avaluació contínua a l'inici de curs (si l'assignatura en qüestió la té com a sistema avaluador), i tindrà dret a la realització d'una avaluació alternativa (mitjançant un examen, presentació de treball o treballs o qualsevol altre sistema que determini el professor o professora responsable de l'assignatura). Si la naturalesa de l'assignatura ho demana, serà requisit indispensable per tenir l'opció d'avaluació alternativa l'assistència a determinades activitats presencials (pràctiques, rotatoris, sortides de camp, seminaris, etc.) en les dates establertes, activitats que hauran d'especificar-se en la guia docent. Aquest dret no pot comportar discriminació respecte a l'avaluació contínua en relació amb la qualificació màxima que es pugui obtenir en aquella assignatura, ni respecte a la recuperació de les proves. No es podrà realitzar l'avaluació alternativa d'assignatures corresponents a pràctiques acadèmiques externes curriculars. En resum, l'avaluació alternativa s'adreça en exclusiu a l'estudiantat que no pot dur a terme la contínua, per motius laborals. No s'adreça a aquell alumnat que es matricula de nou a l'assignatura i no pot assistir a les classes. Cal adreçar-se a Secretaria de la FEPTS per a informar-se del període vigent i dur a terme la tramitació.

criteris d'avaluació segons la Normativa d'avaluació i qualificació dels graus i màsters:

(veure enllaç) :http://www.udl.cat/export/sites/universitat-lleida/ca/udl/norma/.galleries/docs/Ordenacio_academica/Normativa-davaluacio-i-qualif.-graus-i-masters-UdL-Acord-33-CG-18-2-2020.pdf

- 1) L'alumnat té dret a que l'avaluació sigui duta a terme amb evidències objectives i quantificables, i desenvolupada amb criteris transparents que seran difosos de forma explícita en aquesta guia i en la presentació de l'assignatura.
- 2) L'alumnat té dret a recuperar qualsevol activitat igual o superior al 30% de la nota final, exceptuant-ne les pràctiques de l'assignatura, si s'escauen.
- 3) El sistema d'avaluació d'una mateixa assignatura per més d'un/a professor/a ha de ser homogeni, per tant, seguir criteris i objectius anàleg.

Bibliografia i recursos d'informació

Webs d'obligada consulta:

<https://www.fbofill.cat/> FUNDACIÓ JAUME BOFILL

<https://diarieducacio.cat/> DIARI DE L'EDUCACIÓ

<http://ensenyament.gencat.cat/ca/arees-actuacio/families/> DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ

BIBLIOGRAFIA:

ALBA, A. (2000). La riqueza de las familias. Barcelona, Ariel.

ALBERDI, I. (1999). La nueva familia española. Madrid, Taurus.

ALFONSO, C., i altres (2003). La participación de los padres y madres en la escuela. Barcelona, Graó.

BAUMAN, Z (2013) Sobre la educación en un mundo líquido. Paidós

CARDÚS, S. (2000) El desconcert de l'educació. La campana

CHEDEKEL, D. S.; O'CONNELL, K. G. (2002). Familias de hoy. Modelos no tradicionales. Madrid, McGraw Hill.

COMAS, M. (Dir.) et alii (2014). Llibre blanc de la participació de les famílies a l'escola. Barcelona, Fundació Jaume Bofill.

DEL CAMPO, S.; RODRÍGUEZ-BRIOSO, M. (2002). La gran transformación de la familia española durante la segunda mitad del siglo XX, a REIS, 100.

DÍAZ BECERRIL, D. (2004). "Nuevas formas familiares", a Portularia, 4, p. 219-230.

ELZO, J. (2006). Los jóvenes y la felicidad. Capítol: La Educación familiar y escolar en un mundo en cambio. Madrid, PPC.

FLAQUER, L. (1993). Sociología de la educación. Capítol 2: La socialización en la familia: Teorías, modelos e interacciones. Barcelona, Barcanova. Temas Universitarios.

FLAQUER, L. (1999). La estrella menguante del padre. Capítol 4: ¿Hacia una sociedad sin padre? Barcelona, Ariel.

FLAQUER, L. (2000). Las políticas familiares en una perspectiva comparada. Barcelona, Fundación La Caixa.

- GARRETA, J. (coord.), 2017. Familias y Escuelas. Discursos y prácticas sobre la participación en la escuela. España, Madrid: Pirámide.
- GARRETA, J. (ed.) (2007). La relación familia-escuela. Lleida, Universitat de Lleida.
- GARRETA, J. (2008). La participación de las familias en la escuela pública. Las Asociaciones de Padres y Madres de Alumnos. Madrid, CEAPA-CIDE.
- GARRETA, J. (2009). Escuela y familias inmigradas: Relaciones complejas, a Revista Complutense de Educación, Vol. 20, Núm. 2, pp. 275-291 HAKIM, C. (2005). Modelos de familia en las sociedades modernas. Ideales y realidades. Madrid, CIS.
- GOLEMAN, D. (2013) Focus. Desenvolupar l'atenció per aconseguir l'excel·lència. Kairós
- QUITARD, R.M., Alabart, M.A., Garreta, J., Macià, M., y Tort, A.(2018). 9 ideas clave. La relación entre familia y escuela.
- HARRIS C.C. (1986). Familia y sociedad industrial. Barcelona.
- KERTZER, D. I. y BARBAGLI, M. comps. (2003). Historia de la familia europea. La vida familiar desde la Revolución hasta la 1ª Guerra Mundial, vol. 2. Barcelona, Paidós
- KERTZER, D. I. y BARBAGLI, M. comps. (2004). Historia de la familia europea. La vida familiar el s. XX. Vol. 3. Barcelona, Paidós
- MACIÀ, M. (2016). La comunicación familia-escuela: el uso de las TIC en los centros de primaria. *Revista electrónica interuniversitaria de formación del profesorado*, 2016, vol. 19, núm. 1, p. 73-83.
- MACIÀ, M. y Garreta, J. (2018). Accesibilidad y alfabetización digital: barreras para la integración de las TIC en la comunicación familia/escuela. *Revista de Investigacion Educativa*, 36(1), 239-257.
DOI: <http://dx.doi.org/10.6018/rie.36.1.290111>
- MACIÀ, M. (2018). Aproximación teórica a la comunicación familia-escuela: Estrategias de mejora. *Ehquidad. International Welfare Policies and Social Work Journal*, 2018, núm. 10, p. 89-112.
- MACIÀ, M. & Garreta, J. (2019). Digital media for family-school communication? Parents' and teachers' beliefs. *Computers & Education*, 132, 44-62.
- MACIÀ, M. (2019). Principales canales para la comunicación familia-escuela: análisis de necesidades y propuestas de mejora. *Revista Complutense de Educación*, 2019, vol. 30, núm. 1, p. 147-165.
- MARTÍNEZ, A.; GAÑÍNDEZ, E. (2003) Familia y entorno. Implicación de la familia en la organización escolar, a: A. Villa i M. Álvarez (coord.), Proyecto de Calidad Integrado. Bilbao, Fundación Horreum Fundazioa.
- PÉREZ DE PABLOS, S. (2003). El papel de los padres en el éxito escolar de los hijos. Madrid: Aguilar.
- PÉREZ, R. M. (2004). Les relacions entre família i escola. Una anàlisi psicosocial. Lleida: Pagès. REHER, David (1996). La familia en España, pasado y presente. Madrid
- RODRIGO, M. y PALACIOS, J (1998). Familia y desarrollo humano. Madrid, Alianza.